

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye ekonomisinin önemli sektörlerinden biri olan tekstil ve hazır giyim sanayi, özellikle son on yılda Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerinde bölgesel kalkınmanın ve genç istihdamının en önemli dayanaklarından biri haline gelmiştir. Devletin teşvik politikaları, organize sanayi bölgelerinin kurulması ve genç işgücünün bolluğu sayesinde Diyarbakır, Malatya, Adıyaman, Şanlıurfa ve Mardin gibi illerde binlerce kişiye iş imkânı doğmuştur. Bu sektör, sadece ekonomik büyümenin değil, aynı zamanda sosyal istikrarın da temel taşlarından biri olarak görülmüştür. Ancak son dönemde tekstil sektöründe yaşanan gelişmeler kaygı vericidir. İstanbul merkezli büyük markalar – LC Waikiki, Koton, DeFacto başta olmak üzere – artan işçilik maliyetleri, yüksek enerji giderleri ve döviz kuru baskısı nedeniyle üretimlerini Mısır ve benzeri düşük maliyetli ülkelere kaydırmaya başlamıştır. Mısır'da işçilik maliyetinin Türkiye'ye oranla 4-5 kat daha ucuz olması ve ticaret anlaşmalarıyla sağlanan vergi avantajları, bu markaları üretim üslerini dışarıya taşımaya yöneltmiştir. Bu durum, Türkiye'de özellikle emek yoğun fason üretim yapan küçük ve orta ölçekli işletmeleri doğrudan etkilemektedir. Bu durumun araştırılması amacıyla gerekli politika ve denetim mekanizmalarının belirlenmesi için Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Salihe AYDENİZ

TBMM İdari Amiri

Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Diyarbakır Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, kuruluşunda 70 fabrika ve 12 bin kişilik istihdamla övünülürken, bugün fabrikaların önemli bir kısmı kapanmış, istihdam 5 bin civarına gerilemiştir. Malatya'da deprem felaketi sonrası fabrikaların bir bölümü yeniden ayağa kalkmadan kapılarına kilit vurmuş, işsizlik artmıştır. Adıyaman ve Şanlıurfa'da da benzer şekilde işten çıkarmalar binlerce aileyi etkilemiştir. Bağımsız sendikaların verilerine göre yalnızca son bir yılda bölgede yaklaşık 10 bin işçi işsiz kalmıştır.

Mardin'in Midyat ilçesi özelinde ise tablo daha da çarpıcıdır. İlçede yaklaşık 350 atölyede 17 bin kişi çalışmakta, bu sayı Midyat'ın en önemli istihdam kaynağını oluşturmaktadır. Ancak büyük markaların siparişleri azalttığı, pazarın Mısır ve Körfez ülkelerine kaydığı görülmektedir. İşverenler, sipariş olmaması nedeniyle yılbaşına kadar birçok atölyenin kapanabileceğini, on binlerce kişinin işsiz kalma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu dile getirmektedir. Midyat'ın genç nüfusu için hayati önemde olan bu sektörün çökmesi, sadece ekonomik değil, sosyal sorunları da beraberinde getirecektir. İşsiz kalan gençlerin göç etmesi, kayıt dışı işlerde çalışması ya da kötü alışkanlıklara yönelmesi riskleri ciddi şekilde artmaktadır.

Öte yandan Türkiye genelinde de tablo olumsuzdur. 2025 yılının ilk çeyreğinde tekstil sektöründe 2.000'in üzerinde firma kapanmış veya faaliyetini durdurmuş, yaklaşık 35 bin kişi işsiz kalmıştır. Son bir yıldaki toplam istihdam kaybı 300 bine yaklaşmıştır. Bu, sektörün yalnızca bölgesel değil, ulusal ölçekte kriz yaşadığını göstermektedir.

Meclis araştırmasıyla incelenmesi gereken başlıca konular şunlardır:

1. Doğu ve Güneydoğu'daki mevcut tekstil yatırımlarının durumu ve istihdam kaybının boyutu,
2. Üretimin Mısır ve benzeri ülkelere kaymasının nedenleri ve sonuçları,
3. Devletin mevcut teşvik politikalarının yeterliliği,
4. Kapanan işletmelerin kapanma nedenleri ve yeniden üretime kazandırılma imkânları,
5. İşçilerin yaşadığı ekonomik ve sosyal sorunlar,
6. Bölgesel kalkınma ve genç istihdamı açısından alınması gereken tedbirler.

Bu araştırmanın sonucunda hazırlanacak rapor, bölgedeki tekstil sanayinin korunması, güçlendirilmesi ve genç istihdamının sürdürülebilirliği için yol haritası olacaktır. Ayrıca Türkiye'nin üretim gücünün dış ülkelere kaymasını engellemek ve dış ticaret dengesini korumak açısından da kritik öneme sahiptir.

Tüm bu nedenlerle, Doğu ve Güneydoğu Anadolu başta olmak üzere Türkiye'deki tekstil sektörünün mevcut durumunun ve sorunlarının araştırılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

1			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	Ciçek
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	Saruhan
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	Halide
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	Özgül
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	Ayşegül
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	Mehmet
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	Zülfü
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	Kamuran
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	Hüseyin
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	Sevilay
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	Yılmaz
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	Öznur
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	Nejla
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	Ferit
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	Ceylan
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	İbrahim
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	Kezban
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	Mahmut